

A Vígszínház Nonprofit Kft. 2019. évi üzleti terve

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Vígszínház a korábbi évekhez hasonlóan sikeres évet zárt. Köszönhetően műsortervének, nagyszerű repertoárjának, összetartó társulatának és rendkívül hűséges közönségének. A több éve megkezdett feladatunk, hogy a fiatalokat megszólító színházi előadásokat (A Pál utcai fiúk, Hamlet, A diktátor, Mondjad, Atikám!, Kinek az ég alatt már senkije sincsen, Liliom) is mutassunk be, új nézőket vonzottak a Vígszínházhoz, akik mára jelentős nézői bázist jelentenek. A három játszóhelyünkön, a Vígszínházban, a Pesti Színházban és a Házi Színpadon folyamatosan tartunk előadásokat, széles nézői érdeklődést és figyelmet kiváltva, és ennek meg is feelve. A klasszikus drámák, kortárs új művek, külföldi újdonságok, magyar szerzők egyaránt fontos részei az új évad bemutatóinak, ahogy a repertoárnak is.

A Vígszínház tagsága az Európai Színházi Unióban nem csupán elismerést jelent, hanem felelősséget is, hiszen Magyarországot egyedül mi képviseljük ebben a jelentős nemzetközi szervezetben. Kiemelt szerepünket jelzi, hogy több nemzetközi projektben is jelentős feladat vár ránk, a kitüntetett figyelemnek köszönhetően pedig egyre többen megismerhetik a Vígszínház teljesítményét Európában, és az egész világon.

2019. első félévben a Vígszínház nagyszínpadán a filmrendező, John Cassavetes izgalmas, világhírű művét, a *Premiert* tervezzük bemutatni Martin Čičvak rendezésében, aki a híres prágai Činoherní klub rendezője. A Pesti Színházban Bertolt Brecht *Baal* című műve új fordításban látható Horváth Csaba rendezésében. A Házi Színpadon folytatjuk a különös sorsokat bemutató sorozatunkat. Kornis Mihály *Kádárné balladája* című drámáját. Majgull Axelsson svéd kortárs író *Nem vagyok Miriam* című regényéből készül színházi előadás. Kertész Imre *Kaddis a meg nem született gyermekért* című regényét felolvasószínházi formában láthatja a közönség.

A 2019. évre tervezett új bemutatók

<i>Szerző</i>	<i>Előadás címe</i>	<i>Rendező</i>	<i>Bemutató dátuma</i>
Vígszínház			
John Cassavetes	Premier	Martin Čičvak	2019 március
F. Scott Fitzgerald	Nagy Gatsby	Ifj. Vidnyánszky Attila	2019 május
Pesti Színház			
Bertolt Brecht	Baal	Horváth Csaba	2019 március
Házi Színpad			
Kornis Mihály	Kádárné balladája	Telihay Péter	2019 január
Majgull Axelsson	Nem vagyok Miriam	Kincses Réka	2019 február
Kertész Imre	Kaddis a meg nem született gyermekért	Vörös Róbert	2019 április

2019. második félévben, a Vígszínházban kettő a Pesti Színházban három bemutatóra készülünk. A végleges műsortervet 2019. május 1-jén jelentjük be.

Repertoáron lévő előadások a 2018/2019-es évadban

Vígszínház

A diktátor
A padlás
A Pál utcai fiúk
Bűn és bűnhődés
Háború és béke
Hamlet
Játék a kastélyban
Liliom
Óz, a csodák csodája
Szentivánéji álom

Pesti Színház

A dzsungel könyve
A félkegyelmű
A kellékes
A testőr
A vágy villamosa
A velencei kalmár
Audiencia
Bíborsziget
Játszd újra, Sam!
John Gabriel Borkman
Képzelt beteg
Kinek az ég alatt már senkije sincsen
Kvartett
Lóvátett lovagok
Mondjad, Atikám!
Mikve
Sógornők
Találkozás
Toldi

Házi Színpad

A léggömb elrepül
A Pentheszileia program
A szökés
A vándorkutya
A vörös oroslán
Az élet mint olyan
Hallgatni akartam
Kelet-nyugati pályaudvar
Rendezés
Kozmikus magány
Távoli dal
Máglya

A költészet napján emléket állítunk Ady Endrének, halálának 100. évfordulója alkalmából. Május elsején nézőink hagyományaikhoz híven velünk együtt köszönhetik a Vígszínház 124. születésnapját. Szeptemberben velünk tarthatnak a Vínapon is, október 23-án 1956-os forradalom hősei előtt tisztelgünk. Részt veszünk a Színházak Éjszakája rendezvényen. Folytatjuk a Vígegyetem beszélgetéseit, tovább bővítjük a beavató színházi foglalkozásaink számát, bemutatókhoz kapcsolódó oktatócsomagokat készítünk a diákokat felkészítő pedagógusok számára. Egész évadon át drámapedagógiai foglalkozásokat tartunk középiskolásoknak. Az érdeklődő pedagógusok készülő előadásainkat még a bemutató előtt megtekinthetik, főpróba után pedig alkalmat teremtünk az előadás alkotóival történő szakmai beszélgetésre.

Továbbra is kiemelt célunk a Vígszínház nemzetközi elismertségének és jelenlétének erősítésével a magyar kultúra terjesztése külföldön is, ezért 2019-ben is több vendéggjátékot és nemzetközi projektet, együttműködést tervezünk.

Vendéggjátékok, nemzetközi projektek

Tünet Együttes Sóvirág c. előadása a Házi Színpadon	2019. január-május
A Budapest Bár zenekar fellépése a Vígszínházban	2019. február
Lovasi András koncert a Vígszínházban	2019. március
A varsói Teatr Dramatyczny (Szentivánéji álom) vendéggjátéka	2019. április
Az ismeretlen Kertész Imre – fotókiállítás, Pesti színház	2019. április
Kolozsvári Állami Magyar Színház vendéggjátéka a Vígszínházban	2019. május
Független Színházi Fesztivál a Pesti színházban	2019. június
Vígszínház vendéggjátéka Kolozsvári Állami Magyar Színházban	2019. június

A 2019. évre tervezett további vendéggjátékokat és nemzetközi projekteket, workshopokat a 2019/2020-as évad műsortervének függvényében hirdetjük meg.

SZAKMAI MUTATÓK TERVEZÉSE

	2018. év	2019. év terv	2019/2018 (%)
Bemutatószám (db)	9	11	111
- Ebből saját bemutató (db)	9	11	111
Előadásszám (db)	684	620	91
- Ebből saját előadások száma (db)	640	610	95
Fizető nézők száma (fő)	376 474	316 591	84
Székhelyi jegybevétel (e Ft)	1 038 794	856 975	
Átlagos kihasználtság (%)	95	85	-11

Szakmai feladatainkat a 2018. évi székhelyi adatok alapján tervezzük. A Vígszínházban és a Pesti Színházban a 2018. évre tervezetthez képest valamelyest alacsonyabb előadásszámmal tervezünk, és előadásaink esetében kis mértékű helyáremeléssel kalkulálunk.

BEVÉTELEK

A fenntartótól kapott művészeti, létesítmény-gazdálkodási, önkormányzati támogatást változatlanul 956.400 eFt-tal terveztük, az Önkormányzattól kapott adatok alapján. Szeretnénk, hogy a Vígszínház Nonprofit Kft. állami támogatásának megítélésakor a szakminisztérium és a szakmai közvélemény nagyobb súllyal venné figyelembe, hogy Budapesten a Vígszínház a *legnagyobb*, a Pesti Színház pedig a *harmadik* legnagyobb befogadóképességű prózai színház. Két ekkora színház és az önálló repertoárral működő stúdió fenntartása és működtetése a megváltozott körülmények hatására már nélkülözhetetlenné teszi a fenntartó ezzel arányos, nagyobb mértékű támogatását.

A TAO. támogatási rendszert felváltó, Közcélú Feladatok Többlettámogatása (KFTT), mint új művészeti tevékenységet finanszírozó forma reményeink szerint növeli a Társaság lehetőségeit az egyre magasabb minőségű szakmai színvonal fenntartására és fokozására. A Társaság szeretne - úgy az alaptámogatás rendszerén, mint a pályázati rendszeren keresztül - művészeti céljaihoz mérten arányos összegű forráshoz jutni.

Az Önkormányzat útmutatása szerint a KFTT által elnyerhető összeg a 2019-es terveinkben a 2018-ban realizált jegybevétel 80%-ban került meghatározásra (tulajdonképpen a TAO rendszerének megfelelő mértékben). Fenti metódus szerint számított összeg 831.036 eFt. Örömmel konstatáltuk, hogy a KFTT rendszere által biztosított forrás - a TAO rendszerével ellentétben - már a tárgyévben 3 részletben kerül folyósításra a kormányzati tervek szerint, megkönnyítve ezzel a színház likviditásának tervezhetőségét.

A jegybevételt 85%-os látogatottságot feltételezve, a 2018. évre tervezettnél kis mértékben alacsonyabb előadásszámmal, az ezzel arányos nézőszámmal és enyhén emelkedő helyárrakkal tervezzük. A jegybevétel növelése terén szűk keretek között mozgunk, hiszen a közönségünk érzékenysége behatárolja bevételeink növelhetőségét.

Kiemelt előadásaink magasabb kategóriájú jegyeinek árát kis mértékben emeltük, az alacsonyabb kategóriájú jegyek ára változatlan maradt, lehetőséget biztosítva ezzel a szerény jövedelemmel rendelkező diákok és fiatal értelmiségi réteg valamint az idősek színházba jutására.

Az egyéb Vállalkozási tevékenységeink célja, hogy annak eredményét közszolgálati feladataink megvalósítására fordítsuk.

RÁFORDÍTÁSOK

A műhely és színpadi anyagszükséglet díja, valamint az épületek általános rezsi költsége teszik ki az anyagjellegű ráfordítások összegének nagyobb hányadát. A színpadi anyagszükségletek költségének további csökkentése nem tervezhető, hiszen a Vígszínház egyedi színpadi adottságaihoz alkalmazkodva több, mint 300 nm-es színpadtér megfelelő színvonalú berendezéséről kell gondoskodnunk. A színvonalas színpadi látványvilágot biztosító anyagok költsége évről évre növekszik: díszlet, jelmezek, világítástechnikai eszközök. Továbbá a repertoáron tartott előadások díszletelemeinek szinten tartása, folyamatos karbantartása is jelentős költséggel jár.

Az energiahordozók ára jól kézben tartható az évente ismétlődő közbeszerzési eljárások keretében.

Az igénybe vett szolgáltatások költségeit a tervben szereplő szakmai feladatok ellátásához igazítottuk.

Az elmúlt években a Fővárosi Önkormányzatnak köszönhetően, az általuk biztosított beruházási és fejlesztési célú támogatások felhasználásával javult a színházépületeink

műszaki és scenikai állapota. Ennek ellenére jelentős problémákkal küzdünk, amelyekre megnyugtató megoldást csak a színpadtechnika, a színház belső tereinek újragondolása és teljes rekonstrukciója hozhat. Ezen belül szükséges próbaterem, raktárak és technikai kiszolgáló helyiségek kialakítása, valamint az épület elavult gépészeti, és elektromos hálózatának cseréje, továbbá a színpadot kiszolgáló technikai (világítási, hang, ügyelői, videó, biztonsági) rendszerek és berendezések teljes körű cseréje.

Nélkülözhetetlenné vált továbbá a Pesti színházhoz tartozó alapterület növelése a társasházban, vagy a környéken található lakás, raktárak, pincehelység bérbe vétele, vagy a tulajdonjog megszerzése által. A Pesti színházban dolgozó fizikai állomány munkakörülményeinek javítása elodázhatatlanná vált, elmaradása a tapasztalt munkaerő elvándorlásának kockázatát hordozza.

FOGLALKOZTATÁS

A bér, a személyi jellegű költségek és járulék költségek az összes közhasznú ráfordítás 56%-át teszik ki. A 2018. évre megállapított önkormányzati támogatás fedezetet biztosított a kötelező béremelések végrehajtására és az egyes állománycsoportokon belül a bértorlódás miatt kialakult bérfeszültségek feloldására. Ennek 2019. évi szinten tartásához azonban a Vígszínház Nonprofit Kft. költségvetése már nem biztosít fedezetet.

A Vígszínház vezetésének – a legtöbb munkáltatóhoz hasonlóan – hatalmas problémát okoz a munkaerőhiány a szakképzett és szakképzettséget nem igénylő pozíciók esetén egyaránt. Az olyan színházi szakemberek, mint a színpadmester, világosító, hangtechnikus, videotechnikus, sűgő, ügyelő, rendezőasszisztens vagy kellékes esetében – különösen egy Vígszínházhoz hasonló méretű intézménynél - olyan szakmai tudás szükséges, amelyből jelenleg óriási hiány van Magyarországon. Több munkaerő-közvetítő céggel is folyamatosan tartjuk a kapcsolatot, akik megerősítették, hogy a fizetések intézményen belüli növelése ellenére a bérek nálunk továbbra is lényegesen alacsonyabbak, mint a versenyszférában, ezért a tapasztalt szakemberek könnyen el tudnak helyezkedni kedvezőbb feltételekkel, piaci környezetben.

Ugyanígy problémát jelent a munkaviszonyukat megszüntető, vagy nyugdíjba vonuló dolgozók pótlása, mivel hiány van szakképzett munkaerőből és a meglévő bérkeret nem nyújt fedezetet az esetlegesen jelentkezők bérigényére.

A minimálbér és a szakmai garantált bérminimum kötelező mértékének folyamatos és jelentős emelése azt eredményezi, hogy a fiatal, pályakezdő műszaki munkatársak bére azonos a 15-20 éve itt dolgozó tapasztalt kollégák fizetésével, ez jelentős bérfeszültséget okoz. A bérfeszültség enyhítése jelentős többletköltséget okozna színházunknak, amelyre költségvetésünk nem nyújt fedezetet. Igazi megoldást a foglalkoztatotti létszámmal arányos támogatás biztosítása jelenthetne.

Tovább nehezíti a színház helyzetét, hogy a munka törvénykönyve 2017. őszétől átlagosan napi 11 óra kötelező pihenőidőt ír elő minden munkakörben. A műszaki munkakörökben a jogszabály betartása csak létszámemeléssel biztosítható, ami jelentős bér - és járuléktöbbletet okoz.

A szakképzetlen, valamint a jól képzett műszaki és adminisztratív munkakörben foglalkoztatott dolgozók körében kialakult munkaerőhiány tehát már a Vígszínház biztonságos működését veszélyezteti.

A Vígszínház továbbra is elkötelezett a társulati lét iránt, ezért a jövőben is munkaviszonyban tervezi foglalkoztatni alkalmazottait. Fontosnak tartjuk, hogy betegségi, anyasági- és nyugdíjellátásban részesülhessenek dolgozóink.

LIKVIDITÁS

A 2019. év likviditási helyzetét kedvezően befolyásolja a 2018. év végén realizált TAO bevétel, és a kormányzati tervek szerint a TAO támogatás rendszerét felváltó KFTT kifizetési ütemezése, amely éves szinten 3 ütemben biztosít hozzáférést a forrásokhoz. A színház likviditásának kiadási oldala nem mutat jelentős havi szintű volatilitást.

KOCKÁZATOK

A Vígszínház esetében a két fő kockázati tényező a már korábbiakban részletezett munkaerőhiány elsősorban a fizikai állományra vonatkozólag valamint a 2018 során végrehajtott bércorrekció megtartása. A garantált bérminimum emelése miatt a tapasztaltabb fizikai állomány és a fiatalabb, kevésbé tapasztalt fizikai dolgozók bére közötti olló bezárult, így a több évtizedes színházi tapasztalat béremeléssel történő megőrzése további bérköltség növelésre ösztönzi a színházat, amely a támogatások (állami, önkormányzati) összegének, mint forrásnak a szinten tartását, növelését kívánja.

A színház a munkaerőhiány miatt kialakult nehéz helyzet megoldására több professzionális munkaerő-közvetítő céggel is felvette a kapcsolatot. A szakértők szerint a munkaerő-piac helyzetét jól jellemzi, hogy a KSH II. negyedéves adatai szerint Budapesten 2,9%-os, míg Pest megyében 2,0%-os a munkanélküliségi mutató, mely gyakorlatilag a teljes foglalkoztatottságot jelenti, komoly kihívások elé állítva a munkaerő-hiánnyal küzdő cégeket, szervezeteket. A szakértők megerősítették, hogy a vígszínházi bérek a piacon kínált alapbérek alatt vannak, a munkarend és a munkakörülmények pedig tovább nehezítik a munkakörök betöltését, tekintve, hogy a piac számos lehetőséget kínál az elhelyezkedésre. A bérszínvonal további emelése ellenére is számítanunk kell tehát a szakképzetlen, valamint a jól képzett, műszaki és adminisztratív munkakörökben foglalkoztatott dolgozók körében kialakuló munkaerőhiánnyal, amely már a működést veszélyezteti.

A Vígszínház továbbra is mindent megtesz művészeti feladatainak megvalósítás érdekében, melyhez bemutatóink sikere és a közönségünk, színházunk iránti töretlen szeretete ad erőt.

MELLÉKLETEK

Az 1. számú melléklet a jegybevételi terv játszóhelyenkénti megoszlását mutatja be.

Budapest, 2019. február 12.

Eszenyi Enikő
ügyvezető igazgató

